

„Budżet Gminy Goleszów 2009

... czyli skąd bierzemy pieniądze i na co je wydajemy”

Szanowni Państwo

Po raz kolejny oddajemy w Państwa ręce materiał, który daje możliwość lepszego poznania finansów Gminy Goleszów. Budżet gminy jest jawny, każdy może zajrzeć do „gminnej kasy” i zobaczyć ile jest w niej pieniędzy oraz jak są wydawane. To opracowanie przedstawia planowane dochody i wydatki na rok bieżący oraz skróconą analizę budżetów w latach 2006 – 2009. Niniejszy materiał został opracowany na podstawie Uchwały Budżetowej na rok 2009 Rady Gminy Goleszów Nr XXVI/209/08 z dnia 17 grudnia 2008 r.

Cała uchwała budżetowa dostępna jest na stronie **www.goleszow.bip.net.pl** w zakładce Budżet oraz w Urzędzie Gminy Goleszów, pok. nr 11 lub 24.

***Wójt Gminy Goleszów
Zbigniew Wacławik***

Prezentowane opracowanie z założenia jest uproszczone – kwoty zaokrąglone, a opisy skrócone.

1. Co to jest budżet ?

Jak uchwała się budżet?

Projekt budżetu sporządza co roku Wójt Gminy na podstawie propozycji podległych mu jednostek organizacyjnych. Mieszkańcy mogą przekazywać wnioski do budżetu za pośrednictwem radnych.

Przygotowany w ten sposób projekt budżetu przedstawiany jest do zaopiniowania Regionalnej Izbie Obrachunkowej i Komisjom Rady Gminy. Ostateczna wersja projektu budżetu jest kierowana pod obrady Rady Gminy, która przyjmuje go w formie uchwały budżetowej.

W uchwale budżetowej zapisywane są dochody i przychody oraz wydatki i rozchody.

Z czego składa się budżet?

Każdy z nas w swoim gospodarstwie domowym dysponuje określonymi środkami finansowymi, czyli **BUDŻETEM**.

Na budżet domowy składają się:

DOCHODY, czyli to co otrzymujemy i nie musimy zwracać: nasze pensje, emerytury, stypendia, wygrane w konkursach, itp.

WYDATKI, czyli pieniądze, które przeznaczamy na: zakupy, opłaty za czynsz, gaz, energię, telefon, utrzymanie samochodu, itp.

Mogą się jednak zdarzyć wydatki, które nie jesteśmy w stanie pokryć z naszych dochodów i wówczas musimy pożyczyć pieniądze, czyli uzyskać **PRZYCHODY**. Dobrze wiemy jednak, iż kredyt lub pożyczkę trzeba spłacić i takie wydatki to nasze **ROZCHODY**.

W przypadku budżetu gminy wygląda to podobnie, jedynie kwoty są znacznie większe, ponieważ chodzi o budżet całej gminy:

DOCHODY GMINY

28,284 mln zł

WYDATKI GMINY

32,210 mln zł

PRZYCHODY GMINY

4,975 mln zł

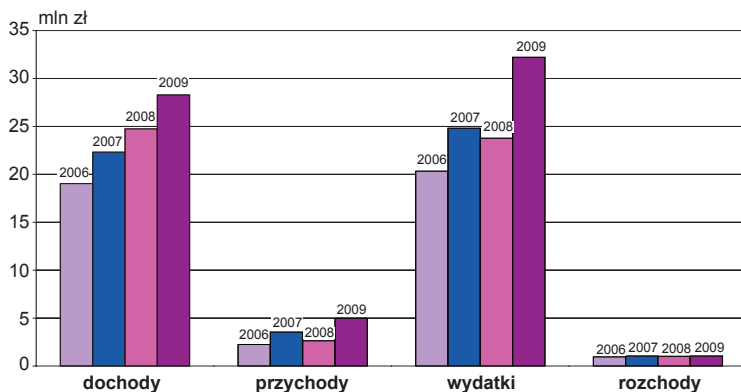
ROZCHODY GMINY

1,049 mln zł

W porównaniu z latami ubiegłymi budżet wykazuje tendencję wzrostową.

Budżet w latach 2006 - 2009

2. Jakie gmina ma dochody?

DOCHODY WŁASNE gromadzimy sami, część otrzymujemy z urzędu skarbowego. Możemy dysponować nimi według własnego uznania.

Co sami zgromadzimy?

* **Dochody podatkowe – 4,358 mln zł**

- podatek od nieruchomości, leśny, rolny, od środków transportowych
- podatek od czynności cywilnoprawnych
- podatek od spadków i darowizn
- karta podatkowa
- odsetki od zaległości podatkowych

* **Dochody z gospodarki nieruchomościami – 1,271 mln zł**

- wpływy za użytkowanie wieczyste
- wpływy z najmu lokali
- wzrost wartości nieruchomości
- sprzedaż gruntów

* **Dochody z usług – 0,720 mln zł**

- odpłatność za czesne i żywienie w przedszkolach
- usługi opiekuńcze
- inne

* **Dochody z opłat – 0,307 mln zł**

- cmentarze
- zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych
- z reklam
- dowody osobiste, działalność gospodarcza
- od posiadania psów
- opłata skarbową
- opłata eksploatacyjna
- opłata produktowa

* **Inne dochody własne - 0,097 mln zł**

- odsetki od podatków i opłat
- zwrot dotacji
- zaliczka alimentacyjna

Co powinniśmy otrzymać?

* **Udział w podatkach – 5,787 mln zł**

- od osób fizycznych 5,747 mln zł
- od osób prawnych 0,040 mln zł

POZOSTAŁE DOCHODY:

DOTACJE otrzymujemy z budżetu państwa. Mają określone przeznaczenie i wolno nam je wydać tylko na to, na co zostały nam przyznane i trzeba się z nich dokładnie rozliczyć.

* Dotacje – 2,724 mln zł

- na zadania w zakresie opieki społecznej i zdrowotnej - 2,626 mln zł
- na sprawy administracyjne, obronne, i inne – 0,098 mln zł

SUBWENCJE otrzymujemy z budżetu państwa. To rodzaj puli pieniężnej należnej gminie. Możemy je przeznaczyć zgodnie z potrzebami na realizację zadań np. z zakresu oświaty i nie musimy się z nich rozliczać.

* Subwencje – 8,171 mln zł

- w tym oświatowa 6,241 mln zł

* Środki z Unii Europejskiej – 4,849 mln zł

Łącznie da nam to kwotę 28,284 mln zł.

3. Jakie mamy wydatki ?

Kto wydaje pieniądze na realizację zadań gminy?

Jednostki budżetowe (na całą działalność otrzymują środki z budżetu gminy i wszystkie swoje dochody odprowadzają do budżetu):

- Urząd Gminy
- Gimnazjum
- Szkoła Podstawowa w Bażanowicach
- Szkoła Podstawowa w Cisownicy
- Szkoła Podstawowa w Dzięgielowie
- Szkoła Podstawowa w Goleszowie
- Szkoła Podstawowa w Puńcowie
- Przedszkole Publiczne w Goleszowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Instytucje kultury (na swoją działalność otrzymują z budżetu gminy dotacje, a uzyskane dochody przeznaczają na swoją działalność):

- Gminny Ośrodek Kultury
- Gminna Biblioteka Publiczna

Na co wydajemy nasze pieniądze ?

Wydatki z budżetu gminy dotyczą różnych dziedzin. Można je pogrupować tematycznie:

*** Oświata i wychowanie - 12,471 mln zł**

- utrzymanie i działalność przedszkola z oddziałami, szkół podstawowych i filii szkół podstawowych, gimnazjum (koszty funkcjonowania placówek: wynagrodzenia nauczycieli i obsługi, opłaty, zakupy materiałów, koszty funkcjonowania stołówek, szkolnych i remonty placówek)
 - dofinansowanie przedszkoli niepublicznych
 - finansowanie stypendiów dla uczniów
 - dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli
 - dowóz uczniów do szkół
- (na utrzymanie szkół gmina otrzyma subwencję w wysokości 6,241 mln zł. Nie jest ona jak widać wystarczająca i kwotę 6,230 mln zł trzeba dołożyć z dochodów własnych, by oświata mogła normalnie funkcjonować)

*** Pomoc społeczna – 3,301 mln zł**

- wypłaty zasiłków, dodatków mieszkaniowych, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, inne świadczenia oraz pomoc w naturze
 - koszty pobytu w domach pomocy społecznej
- (z usług pomocy społecznej korzysta w naszej gminie około 300 rodzin, a z budżetu państwa dostajemy na ten cel dotację w wysokości około 2,626 mln zł, która w 80 % pokrywa nasze wydatki na ten cel)

*** Administracja publiczna – 4,262 mln zł**

- realizacja zadań zleconych gminie (m.in. prowadzenie działalności gospodarczej, ewidencji ludności, USC, wydawanie dowodów osobistych, prowadzenie tajnej kancelarii)
- utrzymanie i działalność urzędu gminy
- funkcjonowanie i obsługa rady gminy
- promocja i reprezentacja gminy

*** Transport i łączność – 1,755 mln zł**

- utrzymanie letnie i zimowe dróg gminnych (modernizacja dróg, remonty bieżące, odśnieżanie)

*** Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 1,431 mln zł**

- gospodarka ściekowa i ochrona wód,
- likwidacja dzikich wysypisk,
- oświetlenie ulic placów i dróg – zakup energii elektrycznej oraz prace konserwacyjne
- opłaty za usługi schroniska dla zwierząt.

*** Gospodarka mieszkaniowa – 2,003 mln zł**

- gospodarka gruntami i nieruchomościami
- zarząd budynków komunalnych

- * **Kultura fizyczna i sport – 1,406 mln zł**
 - dotacje na zadania z zakresu kultury fizycznej
 - sport w szkole
 - organizacja imprez sportowych
 - inwestycje w obiektach sportowych

- * **Edukacyjna opieka wychowawcza – 0,254 mln zł**
 - działalność świetlic szkolnych

- * **Obsługa długu publicznego – 0,330 mln zł**
 - odsetki od kredytów i pożyczek

- * **Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 0,296 mln zł**
 - utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP
 - realizacja zadań z zakresu obrony cywilnej

- * **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 0,622 mln zł**
 - działalność Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej

- * **Ochrona zdrowia – 0,148 mln zł**
 - profilaktyka i zwalczanie narkomanii
 - przeciwdziałanie alkoholizmowi

- * **Działalność usługowa – 0,101 mln zł**
 - opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego
 - opinie rzeczoznawców
 - opracowania geodezyjno-kartograficzne

- * **Rolnictwo i łowiectwo – 3,485 mln zł**
 - infrastruktura wodociągowa wsi
 - wpłaty na rzecz izb rolniczych

- * **Rezerwa ogólna – 0,250 mln zł**
(to pieniądze, które rezerwujemy na nieprzewidziane wydatki)

A także:

- * **Wydatki związane z poborem podatków – 0,083 mln zł**
 - wynagrodzenie inkasentów
 - koszty postępowania sądowego

- * **Urzędy administracji państwowej - 0,002 mln zł**
 - aktualizacja rejestru wyborców

- * **Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 0,010 mln zł**

Łącznie planujemy wydać 32,210 mln zł.

4. Jakie gmina planuje inwestycje?

W 2009 roku planuje się między innymi inwestycje:

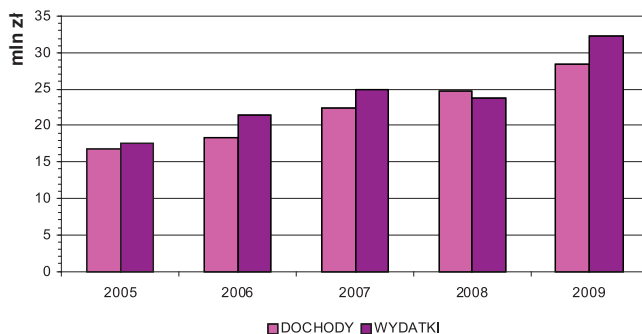
- Budowa wodociągów: Cisownica Gołaźnia, Cisownica Pasieki, Dzięgielów od ul. Drobiszówka do ul. Rolnicza
- Budowa kanalizacji Puńców
- Budowa oczyszczalni i kanalizacji Goleszów
- Modernizacja budynku Urzędu Gminy
- Modernizacja i wyposażenie budynku Przedszkola w Goleszowie
- Modernizacja i wyposażenie budynku SP w Cisownicy
- Remonty kapitalne dróg
- Zagospodarowanie terenu pomiędzy SP Goleszów a Urzędem Gminy
- Rewitalizacja budynków po zlikwidowanej cementowni wraz z urządzeniem terenów wokół nich
- Rozbudowa i modernizacja Wiejskiego Ośrodka Kultury i Sportu w Leszej Górnej
- Stworzenie publicznych punktów dostępu do internetu
- Budowa boisk sportowych
- Przebudowa ul. Szkolnej w Goleszowie
- Zakup samochodu pożarniczego.

W sumie na wszystkie inwestycje przeznaczy się 9,808 mln zł.

Udział inwestycji w wydatkach ogólnych wyniesie 30%.

5. Czy dochody pokryją wydatki?

Aby zbilansować budżet gminy w roku 2009 planuje się zaciągnąć pożyczki w wysokości 1,699 mln zł oraz kredyty w wysokości 2,227 mln zł.

Kredyty zaciągnięte w bankach będziemy musieli spłacić w całości, natomiast pożyczki, udzielane najczęściej przez fundusze ochrony środowiska, mogą być w części umorzone.

6. Ile to wynosi w kwotach na 1 mieszkańca?

W przeliczeniu na jednego mieszkańca co miesiąc

* „Otrzymujemy” na przykład z tytułu:

- podatków 29 zł, w tym od osób fizycznych 12 zł
- subwencji 55 zł, w tym subwencji oświatowej 42 zł
- dotacji 18 zł
- dochodów z usług 5 zł
- dochodów z opłat 2 zł
- udziałów w podatku dochodowym 39 zł
- dochodów z gospodarki nieruchomościami 8 zł

* „Wydajemy” na przykład na:

- oświatę, wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą 86 zł
- pomoc społeczną oraz ochronę zdrowia 23 zł
- gospodarkę komunalną i mieszkaniową oraz ochronę środowiska 23 zł
- transport i łączność 12 zł
- sport i kulturę fizyczną 9 zł
- kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego 4 zł
- spłatę kredytów i pożyczek 9 zł

7. Czy możesz mieć jakiś wpływ na te kwoty oraz ich rozdysponowanie?

Każdy mieszkaniec gminy przez wybranych radnych może sygnalizować potrzeby, jakie miałyby się znaleźć w wydatkach.

Wraz z rozpoczęciem roku nastąpiła realizacja tego właśnie budżetu, jednak w ciągu roku budżet może ulec zmianie.

Zostaliście Państwo „zasypani” liczbami. Służy to przede wszystkim po to, by pokazać jak zarządzamy budżetem Gminy Goleszów.

Pieniądze uzyskiwane na poczet dochodów, przeznaczane są na ważne cele.

Opracowała: Grażyna Porębska-Jochacy